

Grave af Kridt- eller Muursteen af den i Middelalderen brugelige efter Le-gemet afpassede Form«.

Tilstedeværelsen af Gravene, der efter Beskrivelsen at dømme har været trapezformede med særligt Hovedrum og saaledes har tilhørt Tiden o. 1200, viser med Sikkerhed, at der er Tale om en gejstlig Bygning, men den ringe Størrelse tyder paa, at det har været et Kapel³. Hvorvidt dette Kapel har noget at gøre med den fejlagtige Meddelelse om, at S. Mortens Kirke laa uden for Rødeport, saaledes som Resen⁴, og efter ham Pontoppidan⁵ nævner, er meget usikkert. — Angaaende Kapellets Beliggenhed, se Bykortet S. 164.

KILDER OG HENVISNINGER

Indberetning 1846 af Adjunkt P. Dorph Broager (NM).

Meyer: Beskrivelse over Roeskilde. 1755. S. 17. — J. Kornerup: Roskilde i gamle Dage. 1892. S. 33.

¹ Roskilde Avis 11. April 1846. ² Parentesen er tilsat efter Kornerup, der siger, at Maalet var »omtr. 10 Alen i Gjennemsnit (indvendig)«, men han synes iøvrigt kun at have brugt Dorph Broagers Indberetning som Kilde. ³ Det opgivne Maal, 8—40 Alen, altsaa o. 6,50 m, udelukker, at der kan være Tale om en Apsis. Vor Frues Apsis var kun 5,60 m i indvendigt Maal og S. Laurentius og S. Hans 3,60 m. ⁴ Peder Resen: Atlas Danicus. Roskilde (ed. Johs. Knudsen) S. 44. ⁵ Annales ecclesiae Daniæ I, 734 (bygget 1273), III, 515 (nedbrudt 1590). — 1657 fik tre Karle Betaling for at opgrave store Kampesten ved Munkesøen (Domkirkens Rgsk. 1634—1700, LA). Selv om Provst Meyer skriver, at »der i Munke Søe Vænget siges at skulle have staaet et Kapel«, er det dog i høj Grad tvivlsomt, om det er fra Kapelruinen, at de her omtalte Kampesten er fjernet.

† HELLIG KORS KAPEL

1526 nævnes 3¹/₂ Mark Tavlepenge de Capella St. Crucis ved Duebrødre¹, og dette er den eneste Gang, Kapellet omtales. Det har utvivlsomt været et Kildekapel og ligget ved *Helligkors Kilde*², til hvilken Hellig Kors Stræde førte ud, mellem dette og Duebrødre Hospital.

KILDER OG HENVISNINGER

¹ Danske Atlas VI, 134 har hentet Oplysningen fra Domkirkens Rgsk. for 1526, der imidlertid nu er forsvundet. ² Aug. F. Schmidt: Helligkilder S. 114.